

Државном универзитету у Новом Пазару
Бука Караџића бб
Нови Пазар

Број 1962/24
Датум 19.06.2024 год.
НОВИ ПАЗАР

**Предмет: ПРИГОВОР НА ИЗВЕШТАЈ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА НА КОНКУРС ЗА
ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАСТАВНИКА УНИВЕРЗИТЕТА**

Број 1809/24, од 06.06.2024. године

Уважени,

Достављам Вам Приговор на Извештај о пријављеним кандидатима на конкурс за избор у звање наставника универзитета (у даљем тексту Извештај), заведеним под бројем 1809/24 и датумом 06.06.2024. године. У складу са наведеним Извештајем, који је настао као резултат публикавања Конкурса, расписаним од стране Државног универзитета у Новом Пазару у публикацији *Службени гласник РС* 24/2024, за избор у звање Наставник за ужу научну област **Рачуноводство**, истичем следеће примедбе:

1. У складу са **Законом о науци и истраживањима** ("Сл. гласник РС", бр. 49/2019), односно **ПРАВИЛНИКОМ О СТИЦАЊУ ИСТРАЖИВАЧКИХ И НАУЧНИХ ЗВАЊА** ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020 и 14/2023), члан 34. истиче се:

„Поступак за стицање вишег научног звања може се, у складу са овим правилником, на захтев научноистраживачке организације или истраживача, покренути и пре законом одређеног рока у складу са Законом и овим правилником, али тек након истека три године од првог стицања претходног научног звања. У том периоду кандидат мора да испуни за једну половину више минималних квантитативних резултата, као и квалитативне услове предвиђене овим правилником за избор у одговарајуће научно звање.“

Кандидат др Шабан Грачанин је, према Извештају Комисије од 25. марта, 2024. године, изабран у звање асистент са докторатом на Државном универзитету у Новом Пазару. У научном звању асистент са докторатом кандидат др Шабан Грачанин је провео нешто више од два месеца. С тога, кандидат др Шабан Грачанин нити је провео три године у првом научном звању, нити испуњава за једну половину више минималних квантитативних критеријума за избор у више звање.

На основу наведеног су, предлогом Комисије Наставно-научном већу и Сенату Државног универзитета у Новом Пазару да др Шабана Грачанина изабере у звање доцента за ужу научну област Рачуноводство, наведени Закон и Правилник у Извештају прекршени.

2. Након закључка Комисије у Извештају да је пријава кандидата др Амера Растића некомплетна и да се, према тексту Конкурса, некомплетне пријаве не узимају у разматрање, **зашто је Комисија, ипак, дискреционо разматрала научно-истраживачки садржај кандидата др Амера Растића?**
- Односно, комисија указује да „Пошврда о прихватању рада за објављивање у будућем броју часописа не може се сматрати доказом да је рад објављен“. Потврда није наведена у Пријави на конкурс, већ унутар научно-истраживачког опуса кандидата др Растића. Потврда је издата од стране државног факултета у Републици Србији. У потврди је назначено да ће рад бити објављен у Волумену 26, Свеска 2 (у августу, 2024. године) часописа Економски хоризонти уз печат Универзитета у Крагујевцу, Економски факултет и потпис главног и одговорног уредника, што у Извештају није наведено. У овом смислу је Извештајем дискредитован правни аутпут научног часописа Економски хоризонти, односно правни аутпут Економског факултета Универзитета у Крагујевцу.
3. **Комисија је неистинито оценила научно-истраживачки рад кандидата др Шабана Грачанина и тиме преценила број бодова које наведени кандидат заиста има.** У Извештају је спроведена евалуација радова који не припадају ужој области Рачуноводство.
- Рад под називом „ИНДУСТРИЈА ТАПАЦИРАНОГ НАМЕШТАЈА У ЈУГОЗАПАДНОЈ СРБИЈИ – ОСТВАРЕНИ УЧИНЦИ И РАЗВОЈНЕ МОГУЋНОСТИ“ је од стране Комисије у Извештају **окарактерисан као мултидисциплинарни рад у којем постоје рачуноводствена разматрања, што није тачно и представља неистину.** Аутори у Рад уопште не оптира за рачуноводством као тематиком. У раду су интервјуисани привредници, на основу чега је утврђено шта недостаје предузећима тапацираног намерштаја. Дакле, појам нето обртни капитал је добијен приликом интервјуисања привредника у овом раду, док реч финансијски извештај не постоји у овом раду нити су исти анализирани будући да комисија у Извештају истиче да се „НОК утврђује из финансијских извештаја“.
- SWOT анализа је класичан алат менаџмента. У раду, термин управљачко рачуноводство није ни употребљен нити је SWOT анализа у раду рађена у сличне сврхе. Уосталом, врло је једноставно проценити о чему се ради на основу **Табеле 1 Прилога А.** У Прилогу А је дата **Табела 1**, која садржи образложење и доказе зашто је евалуација овог научног рада у Извештају спроведена неистинито и тиме прецењен научно-истраживачки допринос кандидата у Извештају у износу од 3 бода.
- Реални утисак јесте, у складу са Примедбом број 3, да је кандидат др Шабан Грачанин остварио 9 бодова из уже научне области Рачуноводство, што је недовољно чак и за редовни избор у звање доцент према ПРАВИЛНИКУ О НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАСНИВАЊА РАДНОГ ОДНОСА И СТИЦАЊУ ЗВАЊА НАСТАВНИКА И**

САРАДНИКА НА ДРЖАВНОМ УНИВЕРЗИТЕТУ У НОВОМ ПАЗАРУ (у даљем тексту Правилник ДУНП) у које се наведени кандидат бира. Осим наведеног, позивајући се и на Примедбу број 1. Приговора, кандидат др Шабан Грачанин на испуњава услове за избор у звање пре истека претходног звања у које је изабран (асистент са докторатом, од 25. марта, 2024. године) сходно Закону о науци и истраживањима ("Сл. гласник РС", бр. 49/2019) и Правилнику о стицању истраживачких научних знања ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020 и 14/2023).

4. У складу са ПРАВИЛНИКОМ О ПРИСТУПНОМ ПРЕДАВАЊУ, Државног универзитета у Новом Пазару (4669/22) „Тема приступног предавања не сме да се односи на садржај дисертације“. Кандидату др Шабану Грачанину је додељена тема „Анализа ликвидности“ чија су разматрања високо присутна унутар садржаја дисертације. Истичем следеће:

- На страници 175. у дисертацији, аутор истиче предност Рачуноводства фер вредности у односу на концепт Рачуноводства историјског трошка. Односно, аутор тврди да показатељи рација ликвидности који обухватају ефекте промена фер вредности имовине и обавеза значајно се разликују у односу на рације ликвидности који су обрачунати рачуноводством историјског трошка („Утврђено је да се показатељи приносне снаге (ROA и ROE) и финансијског положаја банака (показатељи адекватности капиталa, рација ликвидности и леверџа.“)
- На страници 192. објашњен је ризик ликвидности банака, или „негативне ефекте које стварају немогућност банке да измирује своје доспеле обавезе.“
- На страници 8. „Инвестиције у деривате, поред тога што су уницијално коришћене као средство за заштити ликвидности банака и осталих финансијских институција, постале су и један од начина да се у крајњем року остваре профити“
- На страници 48. „Примена историјског трошка деформише показатеље ликвидности, солвенности“; „Како што су рација оштећене ликвидности и регулиране ликвидности“.
- На страници 42. „да прогнису своја утврђива финансијска средства на тржишту по нижим, принудним (fire sale) ценама како би одржавале прописане нивое капитала и прибавиле годашња новчана средства неопходна за одржавање ликвидности“

Услед обимности, ликвидност се помиње и анализира, уопште и у контексту банака, на страницама дисертације кандидата др Шабана Грачанина: 42; 49; 93; 103; 104; 106; 120; 140; 142; 144; 152; 164.

5. Будући да је приступно предавање одржано 04. јуна, 2024. године (у послеподневним часовима), а Извештај публикован на сајту ДУНП 06. јуна, 2024. године, **фер је и дужност Комисије да у Одговору достави документ** (чији је траг проверљив), **а који ће потврдити да су целокупна документација и Извештај, послани званичним токовима на адресу Државног универзитета у Новом Пазару од стране Комисије.** Други разлог за овај захтев јесте да није назначено ког јуна тачно су чланови Комисије потписали Извештај, што је било једноставно урадити, већ је назначено „јуна, 2024. године“.
6. Није јасно на основу којег мотива или кључа објективности је предложен састав Комисије за писање извештаја у којој је председник комисије др Владимир Обрадовић, уз сво уважавање, уједно био и ментор кандидата др Шабана Грачанина током израде докторске дисертације?
Сматрам да је у овом случају повређен принцип објективности у писању Извештаја. Кандидат др Шабан Грачанин је на докторским студијама провео четрнаест година (од 2008 до 2022. године), на основу чега је имао прилику да негује контакт са председником Комисије током писања Извештаја и оствари утицај на рад Комисије.
7. Комисија, осим што је остављен празан простор у одговарајућим пољима, **није навела да кандидат др Шабан Грачанин нема завршене мастер студије у земљи или иностранству.** Подсећам да мастер студије захтевају извршен ниво улагања енергије, времена и новца да би се положили испити, креирао мастер рад и стекло звање мастер економиста из одговарајуће области.
У погледу избора у звање доцента, мастер студије чине комплетним академски профил кандидата, што кандидат др Шабан Грачанин формалним образовањем није постигао.

На основу наведених примедби, закључује се да је Комисија у писању Извештаја повредила **Закон о науци и истраживањима ("Сл. гласник РС", бр. 49/2019) и Правилник о стицању истраживачких научних знања ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020 и 14/2023), Правилник о приступном предавању Државног универзитета у Новом Пазару и последично Правилник ДУНП.** Такође, Комисија није извршила истиниту евалуацију научно-истраживачког рада кандидата, чиме је преценила допринос кандидата др Шабана Грачанина. Одабрани састав Комисије за писање Извештаја указује на повреду принципа објективности и отворио је могућност за нефер и противправно залагање у сопствену корист кандидата др Шабана Грачанина за извршење утицаја на коначну одлуку и предлог за избор у звање кандидата. Комисија није назначила да кандидат др Шабан Грачанин нема завршене мастер студије у земљи или иностранству, што се такође може сматрати елементом пристрасности Комисије.

Прилог А Табела 1. Подаци о научном раду и јасни докази зашто рад није из уже научне области Рачуноводство

Назив научног рада, категоризација и број признатих бодова у Извештају	Да ли је Комисија у Извештају третирала дати рад као рад из уже научне области Рачуноводство ?	Докази да рад не припада ужој научној области Рачуноводство
<p>ИНДУСТРИЈА ТАПАЦИРАНОГ НАМЕШТАЈА У ЈУГОЗАПАДНОЈ СРБИЈИ – ОСТВАРЕНИ УЧИНЦИ И РАЗВОЈНЕ МОГУЋНОСТИ, (стр. 249-268) М51,</p> <p>3 бода</p>	ДА	<p>1. Текст Сажетка (стр. 249) рада уопште не кореспондираса Рачуноводством као ужом облашћу за коју се кандидат бира у звање.</p> <p>САЖЕТАК: Претходних двадесет година у југозападној Србији је дошло је до раста малих и средњих предузећа која се баве производњом тапацираног намештаја. Након година убрзаног раста и развоја, економска криза је условила значајну стагнацију ових предузећа. Резултати истраживања и SWOT анализе показују да произвођачи тапацираног намештаја имају компаративне и конкурентске предности, али су суочени са бројним слабостима и потенцијалним претњама. Флексибилност је идентификована као кључна снага ових компанија.</p> <p>Кроз SWOT анализу развој кластера је идентификован као мера економске политике од кључног значаја за развој ових предузећа. Успостављање и институционализација одговарајућег кластера се види као један од главних стубова у подизању конкурентности овог сектора привреде.</p> <p><i>Кључне речи:</i> Тапацирани намештај, југозападна Србија, мала и средња предузећа, SWOT анализа, флексибилност...</p>

2. У Основном циљу рада се не помиње било какав научни ентитет из уже области Рачуноводство.

стр. 250

Основни циљ рада представља утврђивање и анализу главних фактора који утичу на тренутну позицију произвођача тапацираног намештаја из југозападне Србије. Традиција у производњи као и снажан раст и извоз намештаја у последњих двадесет година, основни су разлози за истраживање произвођача намештаја из региона југозападне Србије. Додатни разлог за наведена истраживања представља и чињеница да ови произвођачи и извозници постају све значајнији конкуренти на домаћем и иностраном тржишту, те им је на том развојном путу неопходно помоћи пре свега кроз подизање капацитета и кластеризацију.

-
3. Нити један од подналова у раду није оријентисан на Рачуноводство, као ужу научну област за коју се кандидат бира у звање. Поднаслови рада (стр.250-268):

УВОД

ПРОИЗВОДЊА НАМЕШТАЈА У СРБИЈИ

ПРИКАЗ СТАЊА ИНДУСТРИЈЕ ПРОИЗВОДЊЕ НАМЕШТАЈА ЈУГОЗАПАДНЕ СРБИЈЕ

Приказ анализе тренутног стања у овом сектору

Недостаци произвођача тапацираног намештаја

Предности произвођача тапацираног намештаја

РАЗВОЈНЕ МОГУЋНОСТИ

ЗАКЉУЧАК

4. Референце рада који је Комисија у извештају оценила да је рад из уже научне области. Не постоји референца која је из научне области Рачуноводство.

(стр. 267)

ЛИТЕРАТУРА:

1. Главоњић, Б., Петровић, С., Тржиште намештаја Кине и њена позиција у светској трговини. Прерада дрвета, 2004, 2 (5).
2. Glavonjić B, Petrović S. *Tržište nameštaja Kine i njena pozicija u svetskoj trgovini. Prerada drveta* 2004;2 (5).
3. Илић, М., Пословни инкубатори и кластери као модел развоја малих и средњих предузећа у индустрији, *Индустрија* бр. 2, Београд, 2006.
4. Тодоровић, Ј., Буричин, Д., Јаношевић, С., *Стратегијски менаџмент*. Институт за тржишна истраживања, Београд. 2001.
5. <http://webrzs.stat.gov.rs/WebSite/Default.aspx>
6. Шулетић, Р., 2009. , *Прилог истраживањима трансформације производње у индустрији намештаја* . , Прерада дрвета, 7 (26-27).
7. www.mfr.gov.rs - Министарство Финансија Републике Србије, Саопштења за јавност од 26.08.2013.
8. www.pks.rs

5. У прилогу је текст у којем се помиње нето обртни капитал, на који се Комисија у Извештају позива да рад категоризује као рад из уже области Рачуноводства. **Напомињем да се реч финансијски извештаји или било шта слично не помиње у раду, што би квалификовало овај рад као рад из области Рачуноводства.** Чак и вокабулар којим је овај пасус креиран не оптира са рачуноводственим вокабуларом, већ је реч о типичним потребама привредника у пословању.

„ (стр.258, 261)

Током разговора са власницима / менаџерима предузећа, посебно су се издвојили следећи недостаци који на основу општих информација имају исту тежину, не само у овом региону већ и у целој Србију:

и) Велико ограничење за ова предузећа представља недостатак извора јефтених финансијских средстава. Посебно су ограничени извори средстава за инвестиције у трајна обртна средства, којима ова предузећа оснажују своју ликвидност и висину НОК (нето обртни капитал), што даље доприноси лакшем сервисирању обавеза, и повећава преговарачку снагу са добављачима. Мањак НОК представља посебан проблем приликом ширења постојећих и уласка на нова тржишта. Предузећа су углавном упућена на комерцијалне Банке, и скупе краткорочне кредите. Тренутно једини извор јефтиног капитала, представљају средства Фонда за развој Србије, који својим ограниченим буџетом међутим није у могућности да финансира развојне потребе ових предузећа. Додатни проблем је и скупа и спора процедура одобравања кредита од стране Фонда за развој Србије, као и нетранспарентни критеријуми за њихово одобравање.

“

6. У целом раду се рачуноводство једном помиње и то да је након разговора са власницима/менаџерима, да је евидентно непостојање рачуноводствених одељења **што не може бити аргумент да је научни рад из уже научне области за коју се кандидат бира** (стр. 258, 261)

Током разговора са власницима / менаџерима предузећа, посебно су се издвојили следећи недостаци који на основу општих информација имају исту тежину, не само у овом региону већ и у целој Србију:

предузећа (екстерни процеси). Евидентно је непостојање рачуноводственог сектора тј. одељења у већини предузећа, већ се за услуге рачуноводства (са прерастањем у средња предузећа и ревизије) унајмљују професионалне агенције за рачуноводство. Чак 13 од укупно 17 предузећа која су била предмет истраживања немају одељење за рачуноводство. Иако ова пословна функција чини окосницу стабилности пословања и раста и развоја предузећа.

7. У **Закључку** рада се о истраживању сумира следеће (стр. 266):

Кроз истраживање је утврђено да предузећа из овог сектора имају дугу традицију, те да је њихова перспектива развој конкурентности базираној на квалитету, дизајну, задовољењу ексклузивних потреба, производњи малих серија и кластеризацији. Посебно треба нагласити будућу улогу кластера произвођача намештаја и његове многобројне предности које резултирају јачањем регионалне економије и повећањем животног стандарда, за све оне који су директно повезани са будућим кластером.

Нити истраживање, нити закључак који је о истраживању изведен не оптира са тематиком из области Рачуноводства.

8. **SWOT анализа**, за коју Комисија у Извештају заузима став да садржи одређене елементе који се тичу уже научне области Рачуноводство, је апсоултно дистанцирана од уже научне области за коју се кандидат др Шабан Грачанин бира у звање. У прилогу је таква анализа екстракована из рада (стр. 257-258):

<p>СНАГЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Флексибилност, - Доступност и квалитет сировине, - Наслеђе / традиција у овој области, - Постојеће вештине, - Постојећи инсталирани капацитет, - Предузетничка традиција, - Велика малопродајна мрежа, - Изграђени бренд, - Близина великих тржишта, - Прилично велики број регистрованих предузећа у овој делатности. 	<p>СЛАБОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кластер индустрија (још није организован кластер) - Недовољна специјализација, - Застарела технологија, - Неадекватна примена стандарда квалитета, - Слаб квалитет производа, - Знање о тржишним прописима, - Недостатак иновације у дизајну (копирање туђих модела), - Недостатак капитала за истраживање и развој, - Недовољне инвестиције, - Неадекватно образовање и стручно усавршавање радне снаге. 	<p>ШАНСЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Повезивање са трговачким и индустријским компанијама, кластерским носиоцима и удружењима, - Велики потенцијал рационализације у већини фирми, - Успостављање партнерских односа у сектору, - Могућност сарадње са истраживачко-развојним институцијама, - Могућност супституције увозних полуфабриката, - Унапређење квалитета, - Коришћење отпада / рециклажа 	<p>ПРЕТЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сива економија, - Либерализација стране трговне - Долазак страних компанија на домаће тржиште (ИКЕА).
---	---	--	--

У Новом Пазару, 14. јун, 2024. године

Подносилац Приговора
др Растић Амер